Når barnet ditt har vokst ut av den store bakovervendte bilstolen kan han/hun gå over til beltestol. For de fleste barn vil det være i en alder av 5-7 år.

Når barnet sitter forovervendt i en beltestol, som også blir kalt pute med rygg, er det bilens belter som beskytter barnet. Det er derfor viktig at beltet ligger riktig over barnets kropp. Beltet skal ligge stramt over hofte, og ligge godt inn på skulderen.

Beltestolen skal hjelpe til slik at bilbeltet blir plassert riktig. I tillegg gir beltestolen god støtte og vil hjelpe til med riktig belteplassering hvis barnet sover.

I dag finnes det flere beltestoler på markedet som er godkjent å bruke frem til barnet er 150 cm høy, uten vektgrense.

For små barn er det vanskelig å sitte riktig i en beltestol. Lårene er ikke lange nok og det blir ubehagelig å sitte uten at bena har en naturlig bøy over stolkanten. Det kan føre til at barnet dytter seg fremover slik at beltet blir liggende over magen og ikke hoften. Skulderbeltet vil kunne ligge feil og barnet kan vris ut av beltet i en kollisjon. For de minste barna er bakovervendt det beste. Vi anbefaler bakovervendt så lenge som mulig.

Det krever mer av et barn å sitte rolig i en beltestol fordi bilens belter gir barnet mer mulighet til å bevege seg. Hvis barnet ikke klarer å sitte riktig under hele kjøreturen er det best å bytte tilbake til bakovervendt bilstol.

Som bildet viser er det mulig å sitte lenge bakovervendt, også lenge etter 4 år. Gutten er 5 1/2 år, 120 cm og 23 kg. Bøyde ben er ikke farlig.

For at barnet skal sitte så trygt som mulig, er det viktig å bruke beltet riktig. Beltet skal alltid være stramt over hoften, ned mot lår og stramt over skulder. Det gjelder for alle i bilen uavhengig av alder. Beltet skal aldri ligge over magen, under armen eller bak ryggen. I tillegg må ikke beltet være vridd, men ligge flatt mot kroppen for å fordele trykket best mulig.

For at beltet skal gi barnet best beskyttelse, må det ligge så tett inntil kroppen som mulig. Derfor må tykke ytterklær tas av eller åpnes. Forsikringsselskapet Folksam i Sverige gjennomførte kollisjonstester med yttertøy, se hvorfor bilbeltet skal tett inntil kroppen.

Barn som er lavere enn 140 cm og sitter forovervendt bør ikke sitte foran en aktiv airbag, med mindre det er står at det er tillatt i bilens instruksjonsmanual.

Når du skal kjøpe nytt barnesikringsutstyr, anbefaler vi å prøve utstyret før kjøp. Da får du forsikret deg om at utstyret passer i bilen og til barnet.

Aller først må du vurdere: Er barnet mitt moden nok til å sitte i beltestol? Klarer barnet sitte rolig i bilen? Det er mer krevende og det er lettere for barnet å endre på sittestilling og bilbelte underveis i en beltestol enn i en bakovervendt småbarnstol.

I butikken bør du sjekke at beltestolen passer i bilen og står godt, og barnet må prøve beltestolen. Få barnet til å sitte med ryggen og rumpa helt inntil bilstolens seterygg:

Hvis du ikke kan svare ja på disse punktene er ikke beltestolen riktig for barnet.

Når det gjelder bilpute, er vi nå i en fase mellom to ECE-regulativ. De setter ulike kriterier for når barnet kan benytte bilpute, basert på vekt og høyde. Hva som gjelder for bilputen du ønsker å kjøpe eller har, finner du på bilputen eller i bruksanvisningen.

Det er krevende for et barn å sitte riktig på en pute og ha beltet riktig plassert under hele kjøreturen. Derfor anbefaler vi at barnet bruker bilpute først når beltestolen har blitt for liten, og barnet er over 22 kg og 125 cm.

For å finne ut om bilpute er riktig for barnet bør bilputen prøves i bilen. Under finner du fem-stegs test du kan ta for å forsikre deg om at barnet er stor nok:

Sjekk at barnet sitter med ryggen sin helt inntil setet i bilen. Det er viktig for at barnet ikke skal skli framover i setet.

Mens barnet rygg er helt inntil seteryggen, skal barnets knær kunne bøye seg over kanten av setet. Det betyr at lårene må være lange nok til at barnet sitter behagelig, ute å måtte ake seg fram for å bøye knærne.

Sjekk at hoftedelen av bilbeltet ligger godt ned på hoftene. Det skal ikke ligge over magen.

Beltet skal ligge stramt og tett på barnets kropp. Skulderdelen av bilbeltet hviler på, og ligger godt inn på skulderen.

Barnet må kunne sitte rolig og inntil seteryggen slik at bilbeltet er riktig plassert under hele kjøreturen. Hvis barnet sovner lett i bil eller det er vanskelig å sitte stille, er beltestol det beste. Beltestolen vil kunne gi støtte og hjelpe barnet med riktig sittestilling.

Barn bør bruke barnesikringsutstyr som beltestol eller bilpute frem til de er 10–12 år. Før den tid er ikke hoftekammen ferdig utviklet. Det øker faren for at beltet blir liggende over magen, som igjen øker risikoen for alvorlige skader i en kollisjon.

For å sjekke om barn et kan sitte uten barnesikringsutstyr i din bil bør du følge denne 5-trinnssjekken:

Dersom barnet ikke består denne testen, bør barnet sitte i bilstol eller på bilpute litt lenger. Det viktigste du må passe på, er at sikkerhetsbeltet ligger riktig på barnets kropp, det hjelper beltestolen og bilputen med.

Forutsetninger for om barnet kan sitte uten barnesikringsutstyr, vil kunne variere fra bil til bil.

Lurer du på hva lovverket sier om sikring av barn i bil?

